

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ

υποθέσεις

Φαίνεται ότι οι οικογενειακές περιπλοκές και διαπλοκές ενδιαφέρουν ιδιαίτερα το αγγλόφωνο κοινό, αφού ολόκληρο ρεύμα της αγγλικής και της αμερικανικής λογοτεχνίας εντρυφεί με επιτυχία ή όχι στο είδος.

Ο Τζόνθαν Φράνζεν με τα πολυσέλιδα έργα τα οποία συγγράφει κάθε 5 - 10 χρόνια αποθεώνεται στις ΗΠΑ και, ως συνέπεια, ανά τον κόσμο και ο Ιαν ΜακΓιούαν έχει χτίσει εντυπωσιακή καριέρα εδώ και χρόνια ακολουθώντας πιστά τα μονοπάτια του οικογενειακού δράματος. Κι είναι αλήθεια ότι έχει προσφέρει σημαντικά μυθιστορήματα, όπως το «Αμστερνταμ» ή το εξαιρετικό «Εξιλέωση», η κινηματογραφική μεταφορά του οποίου δεν μείωσε τη δυναμική του.

Ανακάλυψη ύφους

Πιθανόν να είναι το τελευταίο μυθιστόρημα του συγγραφέα που εκδίδεται στα ελληνικά, είναι όμως από τα παλαιότερα, από τα πρώτα που

Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ της ζωής με κάλυμμα αστυνομικό, είναι, με λίγα λόγια, ένα από τα πρώτα βιβλία του Βρετανού συγγραφέα

Του Γιάννη Παπαγιάννη yannis2810@sch.gr

έγραψε. Εκδόθηκε το 1987 και κέρδισε το βραβείο Whitbread το 1998. Τι είναι το βραβείο Whitbread και πώς γίνεται να το κέρδισε ένα μυθιστόρημα 12 χρόνια μετά την έκδοσή του είναι κάτι για το οποίο δεν πρέπει να αναρωτηθεί ο αναγνώστης.

Οι απαντήσεις είναι προφανείς αλλά δεν γίνονται δεκτές από κανέναν. Η ουσία είναι ότι το «Χαμένο παιδί», γραμμένο πριν από πολλά χρόνια, μοιάζει να είναι το ξεκίνημα, η ανακάλυψη ύφους από το συγγραφέα. Η γραφή είναι ήδη ώριμη, οι φιλοσοφικές προεκτάσεις που αγαπάει ο συγγραφέας παρούσες, αν και πιο ωμά, λιγότερο υπαινικτικά διατυπωμένες και η ιστορία ξεκινάει να ξετυλίγεται, γεμάτη οικογενειακά πάθη και λάθη, συγκινήσεις, παρεξηγήσεις και ανατροπές.

Απώλεια

Το μοτίβο του μυθιστορήματος μοιάζει να είναι αστυνομικό. Ένας συγγραφέας

ας παιδικών βιβλίων πηγαίνει για ψώνια με την τρίχρονη κόρη του. Τη χάνει για λίγο από τα μάτια του και αποδεικνύεται ότι αυτό το λίγο είναι οριστικό. Το κορίτσι έχει εξαφανισθεί.

Ωστόσο, η απεμπλοκή από τα στάνταρντ του αστυνομικού είναι εμφανής από την αρχή. Σκοπός του συγγραφέα δεν είναι να οικοδομήσει μυστήριο και λύσεις, αλλά να διατυπώσει την ενδοψυχική πραγματικότητα του ήρωα και το περίπλοκο δίκτυο των σχέσεών του με τους υπόλοιπους.

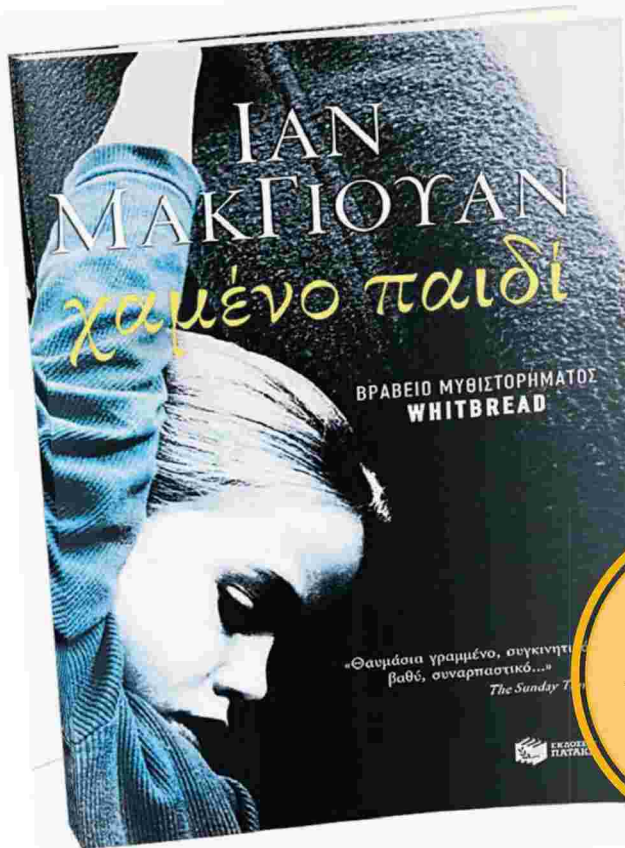
Ο χρόνος αρχίζει να κινείται παλινδρομικά και με φλασμπάκ και επιστροφές στο τώρα αναδεικνύεται η ιστορία του Στίβεν Λούις. Αν και η μέθοδος που ακολουθεί δεν είναι η πλέον ενδεδειγμένη και η οπτική του παντογνώστη αφηγητή η οποία θα εγκαταλειφθεί σε επόμενα έργα του κάνει την αφήγηση ελαφρώς μονότονη, το κείμενο είναι καλογραμμένο και ζωντανό και ο αναγνώστης δεν θα δυσανασχετηθεί.

Η οικογενειακή ιστορία εμπλέκει όχι μόνο την παρούσα αλλά και την προηγούμενη οικογένεια και σταδιακά τα τυχαία μεταμορφώνονται σε συμβολικά, καθώς ο Στίβεν, συγγραφέας παιδικών αφηγημάτων, επομένως γνώστης της παιδικής ψυχής, δεν είναι γνώστης της παιδικής ούτε της ενήλικης ψυχής και ακολουθεί ως υπνοβάτης όσα του συμβαίνουν.

Το μυθιστόρημα μπορεί να διαβαστεί και ως δοκίμιο για την ευρύτατη σύγχρονη κοινωνική υποκρισία, όπου ο τύπος και όχι η ουσία προκρίνεται, όπου ο συγγραφέας δεν χρειάζεται να είναι συγγραφέας αλλά απλώς να πουλάει ή να γίνεται με άλλον τρόπο γνωστός, ο διδάκτορας δεν χρειάζεται να έχει γνώσεις αλλά απλώς να διαθέτει διδακτορικό κ.ο.κ.

Ο κόσμος που αναδεικνύεται μέσα από το χαμένο παιδί είναι ένας κόσμος απώλειας, όπου οι άνθρωποι νομίζουν ότι κατέχουν τα πάντα αλλά έχουν χάσει τα πάντα. Ένας κόσμος ψεύτικος. Ο δικός μας κόσμος. Όμως το μυθιστόρημα κλείνει με ένα μάλλον αισιόδοξο αέρα. Οι ήρωες, όταν αποδέχονται την απώλεια, κατορθώνουν να την ξεπεράσουν και να δημιουργήσουν νέα ζωή, σε ένα μυθιστόρημα που η αναγέννηση της ζωής μοιάζει να είναι η κεντρική θέση του. ■

*Ο Γιάννης Παπαγιάννης είναι συγγραφέας

«ΧΑΜΕΝΟ ΠΑΙΔΙ»
Ιαν ΜακΓιούαν
 Εκδόσεις: «ΠΑΤΑΚΗ»
 Σελ.: 400